

Subiect:	Politica privind integrarea riscurilor de sustenabilitate in procesul de luare a deciziilor de investitii si de administrare a riscului
Emitent:	Departamentul de administrare a riscului Departamentul de administrare a investitiilor
Intocmit:	Liana Badea, Sef Departament administrarea riscului Robert Burlan, Director Investitii
Aprobat:	Consiliul de Administratie
Versiunea:	1
Data aprobarii:	25 Februarie 2021
Data intrarii in vigoare:	10 Martie 2021

- Continut:
1. Context general
 2. Definitii
 3. Guvernanta
 4. Integrarea riscurilor de sustenabilitate in procesul de luare a deciziilor de investitii
 5. Integrarea riscurilor de sustenabilitate in procesul de administrare a riscului
 6. Aprobare si revizuire

1 Context General

1.1 Scurt istoric

În anul 2015, un număr de aproape 200 de state din întreaga lume au adoptat Agenda UN 2030 pentru o dezvoltare durabilă, având drept scop sprijinirea progresului în ceea ce privește o serie de obiective legate de eradicarea sărăciei extreme, combaterea inegalităților și a injustiției și protejării planetei. Tot în anul 2015, semnatarii Acordului de la Paris s-au angajat să întreprindă eforturi ambițioase în vederea limitării încălzirii globale pentru a evita consecințele catastrofale ale schimbărilor climatice, ceea ce presupune măsuri rapide pentru reducerea emisiilor de gaze cu efect de seră.

În acest context, autoritățile de reglementare din Uniunea Europeană și întreaga lume întreprind acțiuni pentru transformarea activităților economice cu impact negativ semnificativ asupra factorilor de sustenabilitate. Astfel, în martie 2018 a fost publicat Planul de Acțiune al Uniunii Europene: Finanțarea Creșterii Sustenabile, iar în Decembrie 2019 a fost publicată Comunicarea Comisiei Europene cu privire la Pactul Ecologic European (Green Deal), care stabilesc strategia europeană privind finanțarea sustenabilă și rolul sistemului financiar în acest context. Obiectivele principale ale planului de acțiune vizează:

- reorientarea fluxurilor de capital către investiții sustenabile,
- administrarea riscurilor financiare care decurg din schimbările climatice, epuizarea resurselor, degradarea mediului și problemele sociale,
- încurajarea transparenței și a unei abordări pe termen lung în activitatea financiară și economică

1.2 Cadrul legal

Reglementările legale în vigoare ce conțin prevederi referitoare la integrarea riscurilor de sustenabilitate în procesul de luare a deciziilor de investiții și administrare a riscului pentru fondurile de investiții și fondul de pensii sunt:

- Regulamentul (UE) nr. 2019/2.088 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 noiembrie 2019 despre informațiile privind durabilitatea în sectorul serviciilor financiare;
- Legea 158/2020 pentru modificarea, completarea și abrogarea unor acte normative, precum și pentru stabilirea unor măsuri de punere în aplicare a Regulamentului (UE) 2017/2.402 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 decembrie 2017 de stabilire a unui cadru general privind securitizarea și de creare a unui cadru specific pentru o securitizare simplă, transparentă și standardizată și de modificare a Directivelor 2009/65/CE, 2009/138/CE și 2011/61/UE, precum și a Regulamentelor (CE) nr. 1.060/2009 și (UE) nr. 648/2012.
- Norma ASF nr. 11/2011 privind investirea și evaluarea activelor fondurilor de pensii private

1.3 Scop

Această politică definește cadrul general în ceea ce privește integrarea riscurilor de sustenabilitate în procesul de luare a deciziilor de investiții și administrare a riscului pentru fondurile de investiții și fondul de pensii administrate de S.A.I. Raiffeisen Asset Management S.A.

1.4 Aplicabilitate

Prezenta politica este obligatorie de la data intrarii in vigoare si priveste in principal activitatea Departamentului de administrare a riscului precum si cea a Departamentului de administrare a investitiilor, atat in ceea ce priveste activitatea de administrare a fondurilor de investitii, cat si activitatea de administrare a fondurilor de pensii facultative.

1.5 Abrevieri

ESG: Environmental, Social, Governance

RAM: SAI Raiffeisen Asset Management S.A.

ASF: Autoritatea de Supraveghere Financiara

DAR: Departamentul de Administrarea Riscului

DAI: Departamentul de Administrarea Investitiilor

2. Definitii

Factori ESG – sunt caracteristici de mediu, sociale sau de guvernanta care pot avea un impact pozitiv sau negativ asupra performantei financiare sau solvabilitatii unei companii, institutii, stat sau individ.

Riscuri ESG – riscurile de manifestare a unui impact financiar negativ asupra performantei fondurilor administrate care rezulta din impactul actual sau potential al factorilor ESG asupra activelor/contrapartilor/ investitiilor acestora. Riscurile ESG se materializeaza inclusiv prin impactul pe care il pot avea asupra categoriilor de risc deja considerate in administrarea investitiilor (riscul de credit, riscul de piata, riscul de lichiditate).

Factorii de mediu sunt legati de calitatea si functionarea mediului si a sistemelor naturale, care pot avea un impact asupra activitatii emitentilor si contrapartilor. Principalele mecanisme de transmisie pentru impactul factorilor de mediu sunt canalele de transmisie fizice (cum ar fi evenimentele meteorologice si conditiile de deteriorare treptata a climei) si de tranzitie (cum ar fi reglementarile restrictive sau taxe suplimentare, tehnologiile disruptive si schimbarea preferintelor consumatorilor). Impactul factorilor de mediu poate fi dublu. Pe de o parte, performanta financiara a unui emitent sau unei contraparti poate fi afectata de factori de mediu (de exemplu, introducerea unei taxe pe emisiile de carbon poate reduce rentabilitatea intreprinderilor dependente de acestea sau poate reduce competitivitatea produselor lor), pe de alta parte activitatile emitentilor/contrapartilor pot avea un impact negativ asupra mediului (de exemplu, prin eliberarea unui volum mare de CO₂ in atmosfera conduc la un impact negativ asupra mediului, ce poate declansa si un impact financiar).

Riscurile de mediu sunt riscurile reprezentate de expunerea la emitenti si contraparti care pot fi afectate negativ de factori de mediu, inclusiv factori care rezulta din schimbarile climatice si factori care rezulta din alte degradari ale mediului, precum poluare, epuizarea rezervelor de apa, contaminarea terenurilor, scaderea biodiversitatii si despaduririle.

Riscurile de mediu se pot materializa prin intermediul a 3 mecanisme de transmisie principale:

- Canalul fizic – este reprezentat de riscurile pe care le presupun expunerile fata de emitenti/contraparti care pot fi afectate negativ de efectele fizice ale schimbarilor climatice sau alti factori de mediu, cum ar fi evenimente pe termen scurt precum furtuni, inundatii, incendii sau

valuri de caldura care pot afecta capacitatile de productie sau pot perturba activitatea intreprinderilor respective;

- Canalul de tranzitie – este reprezentat de riscurile pe care le presupun expunerile fata de emitenti/contraparti care pot fi afectate negativ de tranzitia la o economie sustenabila, cu emisii reduse de carbon si durabila din punct de vedere ecologic. Acesta include schimbari de politici climatice, modificari tehnologice, schimbari comportamentale ale clientilor si investitorilor;
- Canalul de raspundere (liability transmission channel) – este reprezentat de riscurile pe care le presupun expunerile fata de emitenti/contraparti care pot fi gasite responsabile pentru impactul negativ pe care actiunile lor le pot avea atat asupra factorilor de mediu, cat si asupra factorilor sociali sau de guvernanta descriși mai jos. Riscurile privind raspunderea apar ca urmare a solicitarii de compensatii financiare de catre persoane sau entitati afectate negativ de riscurile fizice sau de tranzitie.

Factorii sociali sunt legati de drepturile, bunastarea si interesele oamenilor si comunitatilor, care pot avea un impact asupra activitatii emitentilor si contrapartilor. Astfel de factori, precum inegalitatea, discriminarea, lipsa de diversitate, incalcarea drepturilor muncii sau drepturilor omului, pot avea un impact financiar asupra companiilor care aplica standarde scazute din aceste puncte de vedere, sub forma costului crescut de conformitate, compensatii de platit partilor afectate in urma unor procese, amenzi, pierderea cotei de piata ca urmare a riscului reputational, etc, crescand astfel riscul de credit al contrapartii sau emitentului respectiv.

Factorii de mediu si factorii sociali sunt interconectati. Continua deteriorare a mediului implica riscuri sociale crescute, asa cum este cazul in care schimbarile climatice si epuizarea resurselor de apa afecteaza arii geografice a caror populatie este deja dezavantajata. Degradarea mediului poate exacerba migratia, tulburarile sociale si politice in regiunile cele mai afectate, cu repercursiuni devastatoare si risc de contagiune in intreaga lume.

Riscurile sociale sunt riscurile reprezentate de expunerea la emitenti si contraparti care pot fi afectate negativ de factori sociali.

Factorii de guvernanta se refera la practicile de guvernanta ale emitentilor si contrapartilor, inclusiv includerea factorilor ESG in politicile si procedurile acestora. Factorii de guvernanta pot conduce la riscuri de guvernanta in multe feluri. De exemplu, un cod de conduita slab sau lipsa de actiune in ceea ce priveste prevenirea si combaterea spalarii banilor poate afecta negativ resursele unei companii, afectandu-i astfel potentialul de a performa si de a genera venituri. Mai mult, daca astfel de practici devin publice, clientii si investitorii isi pot pierde increderea in companie, ceea ce poate conduce la penalitati si costuri legale si pe termen lung ii poate afecta abilitatea de a-si desfasura activitatea.

Guvernanta joaca un rol fundamental in a asigura integrarea consideratiilor sociale si de mediu de catre un anumit emitent/contraparte. Recunoasterea impactului potential al schimbarilor climatice si de mediu, a riscurilor fizice, de tranzitie si de raspundere, este un semn de buna guvernanta. Similar, o cultura organizationala care respecta egalitatea, incluziunea, standarde corecte de munca si oferta suport comunitatilor este un semn de buna guvernanta. Pe cealalta parte, conditii negative de munca pentru angajati, tratamentul incorect al clientilor si un interes scazut de a contribui in societate poate creste riscul de guvernanta.

Riscurile de guvernanta sunt riscurile reprezentate de expunerea la emitenti si contraparti care pot fi afectate negativ de factori de guvernanta.

3. Guvernanta – roluri si responsabilitati in cadrul RAM

Consiliul de administratie are rolul de a stabili apetitul de risc la nivel de companie, de a aproba politicile de investitii si profilele de risc pentru fondurile administrate. Consiliul de administratie are in vedere impactul potential al riscurilor ESG asupra modelului de business al companiei, anticipeaza eventuale schimbari in preferintele clientilor carora se adreseaza compania si ia in considerare efectele factorilor ESG asupra activitatii pe termen scurt, mediu si lung. Consiliul de administratie va avea in vedere crearea unui cadru care sa promoveze constientizarea riscurilor ESG in cadrul RAM si integrarea acestora in procesul de luare a deciziilor de investiti, precum si in procesul de administrare a riscului.

Directorii au rolul de a se asigura ca politicile care prevad integrarea riscurilor ESG in procesul de luare a deciziilor de investitii si in procesul de administrare a riscului sunt implementate in mod adecvat in cadrul companiei.

Comitetul de investitii in atributiile sale de analiza, formulare si propunere spre aprobare a strategiilor de investitii si a profilelor de risc pentru fondurile administrate se va asigura ca riscurile ESG au fost analizate si integrate in mod corespunzator.

Departamentul de administrare a investitiilor (DAI) este responsabil de implementarea in practica a prevederilor prezentei politici in ceea ce priveste integrarea riscurilor ESG in cadrul procesului de luare a deciziilor de investitii.

Departamentul de Administrare a riscului (DAR) este responsabil de implementarea in practica a prevederilor prezentei politici in ceea ce priveste integrarea riscurilor ESG in cadrul procesului de administrare a riscului.

4. Integrarea riscurilor de sustenabilitate in procesul de luare a deciziilor de investitii

DAI monitorizeaza in mod constant aspectele relevante legate de emitentii in care investeste in numele fondurilor aflate in administrare, incluzand strategia, performantele, riscurile financiare si nefinanciare, structura capitalului, impactul social, asupra mediului si guvernanta corporativa. Aspectele relevante sunt acele aspecte susceptibile sa influenteze in mod semnificativ capacitatea companiei de a crea valoare pe termen lung sau care pot impacta soliditatea financiara a acestora si includ atat aspecte de ordin financiar cat si de sustenabilitate.

In cadrul componentei de sustenabilitate, obiectivul este de a identifica riscurile potentiale in ceea ce priveste factorii de mediu, sociali precum si cei privind guvernanta corporativa, dar si oportunitatile care pot sa derive din acesti factori. RAM considera ca acesti factori pot avea un impact semnificativ asupra performantei companiilor pe termen mediu si lung. In acest sens, RAM analizeaza in ce masura echipa de management gestioneaza in mod eficient impactul acestor factori asupra activitatii companiei, inclusiv printr-un grad ridicat de transparenta in acest domeniu. Riscurile ESG slab gestionate pot conduce la ineficiente, intreruperi operationale, litigii si daune reputationale, care pot afecta in cele din urma capacitatea emitentului de a-si indeplini obligatiile financiare.

Pentru evaluarea riscurilor de tip ESG, vor fi analiza informatii/date din diverse surse, precum: indicatorii de mediu, sociali si de guvernanta raportati de catre emitenti, indicatori/analize specifice disponibile din surse externe (agentii de rating sau alte agentii specializate), informatii relevante ce pot

fi extrase din raportarile periodice ale emitentilor, documentele de emisiune precum si alte informatii publice relevante (stiri, sanctiuni ale unor autoritati de supraveghere si reglementare, etc).

Totodata, in scopul fundamentarii analizei factorilor ESG, reprezentatii DAI pot intra in dialog cu reprezentantii companiilor in care investesc pentru a obtine o imagine cat mai clara asupra acestor aspecte.

In acord cu politicile interne privind exercitarea drepturilor de vot, aspectele legate de factori de mediu, sociali si de guvernanta supuse votului actionarilor sunt analizate in mod individual, luand in considerare elemente precum:

- Conformarea cu cerintele legale si standardele de mediu in domeniu (inclusiv prin raportarea la abordarea altor companii din acelasi domeniu de activitate);
- Fundamentarea corespunzatoare a propunerii, incluzand consecintele asupra mediului, a societatii si a securitatii muncii;
- In ce masura propunerea afecteaza interesele actionarilor, respectiv contribuie la cresterea valorii pe termen lung pentru acestia;
- Impactul asupra performantei financiare/operationale a companiei si a reputatiei acesteia;
- Componenta Consiliului de administratie, politica de remunerare sau constituirea unor comitete independente de audit, remunerare si nominalizare sau orice alte aspecte de buna practica in domeniul de guvernanta corporativa.

RAM va vota in general in favoarea propunerilor vizand factori ESG ce promoveaza o activitate corporativa responsabila si care imbunatatesc valoarea pe termen lung pentru actionari.

Totodata, RAM va vota in favoarea propunerilor care solicita companiilor sa raporteze asupra politicilor, initiativelor si mecanismelor sale de supraveghere vizand factorii de mediu si sociali.

Atat in analiza emitentilor/contrapartilor cat si in cazul lansarii unor fonduri noi sau a evaluarii situatiei fondurilor existente DAI colaboreaza cu reprezentantii DAR, conform celor mentionate mai jos, in scopul indeplinirii obligatiilor legale si a celor mentionate in procedurile interne si documentele fondurilor cu privire la analiza factorilor ESG.

Pentru toate fondurile aflate in administrare este interzisa investirea in actiuni sau obligatiuni ale emitentilor corporativi implicati in productia de arme controversate. Armele controversate pot fi descrise ca fiind fie ilegale - productia si utilizarea lor fiind interzise de reglementarile juridice internationale sau pot fi considerate controversate din cauza efectelor lor la scara larga si a prejudiciului disproportionat pe care il pot cauza. Astfel, RAM nu va investi cu buna stiinta, in mod direct, in emitenti corporativi implicati in fabricarea de:

- mine terestre antipersonal,
- arme chimice si biologice,
- munitii cu dispersie si
- uraniu saracit utilizat in scopul fabricarii de arme nucleare.

In mod individual, documentele de emisiune ale fondurilor pot include cerinte/restrictii specifice cu privire la factorii ESG care vor fi monitorizate/respectate ca atare. Acestea vor fi corelate cu strategia investitionala a fondului, reglementarile legale, specificul pietei pe care fondul investeste si desigur disponibilitatea datelor/informatiilor ce ar putea sustine o anumita abordarea investitionala.

Avand in vedere faptul ca majoritatea fondurilor aflate in administrare investesc intr-o proportie covarsitoare pe piata locala, ce este caracterizata inca de o disponibilitate limitata a raportarilor de date de tip ESG, precum si de o anumita reprezentare sectoriala la nivelul emitentilor corporativi, abordarile investitionale vor avea in vedere si aceste realitati/specifitati ale pietei locale. RAM va incuraja prin actiunile intreprinse cresterea gradului de raportare/transparenta cu privire la factorii ESG, astfel incat investitorii sa dispuna de toate informatiile necesare pentru fundamentarea deciziilor investitionale.

5. Integrarea riscurilor de sustenabilitate in procesul de administrare a riscului

Factorii ESG asa cum au fost definiti mai sus pot impacta performanta financiara a investitiilor prin modul in care acestia se reflecta in riscurile investitionale clasice, precum riscul de credit, riscul de piata si riscul de lichiditate. In timp ce factorii ESG pot avea efecte atat pozitive cat si negative, in ceea ce priveste riscurile ESG, pentru scopul prezentei politici, vom avea in vedere materializarea negativa a factorilor ESG.

Riscurile ESG se materializeaza atunci cand factorii ESG care afecteaza emitentii si contrapartile cu care lucram au un impact negativ asupra performantei financiare sau asupra solvabilitatii acestora.

Acest impact poate varia atat in functie de tipul de activ, sectorul de activitate, dimensiune, locatia geografica, stadiul de dezvoltare, datorii, cat si in functie de guvernanta si strategiile emitentului respectiv pentru administrarea riscurilor ESG in propria activitate.

Atunci cand analizam impactul financiar al riscurilor ESG este important sa distingem intre:

- Factor exogeni companiilor (inundatii, seceta, incendii sau alte evenimente adverse legate de mediu)
- Factori care origineaza in activitatile companiilor (orice activitate care poate fi considerata daunatoare pentru mediu, precum emisii de carbon sau utilizarea combustibililor fosili, si/sau incalcarea valorilor etice si a standardelor sociale, precum conditiile de munca).

Asfel, integrarea riscurilor ESG in procesul de administrare a riscului pentru fondurile de investitii si pensii administrate presupune cel putin urmatoarele activitati:

a. In ceea ce priveste lansarea de fonduri sau strategii noi

DAR va analiza si va elabora profilul de risc al acestora tinand cont si de riscurile ESG pe care le implica noul produs. In acest sens DAR va colabora cu DAI in vederea stabilirii portofoliului model si va analiza plasamentele pe care noul fond isi propune sa le efectueze din perspectiva ESG;

b. In ceea ce priveste fondurile de investitii si de pensii existente

In vederea indeplinirii obligatiilor de transparenta fata de investitorii si participantii la fondurile administrate, DAR va efectua o evaluare calitativa privind efectul probabil al riscurilor ESG asupra randamentului fondurilor.

Aceasta evaluare va avea in vedere principalele expuneri ale fiecarui fond in parte. In functie de relevanta si disponibilitatea datelor, analiza poate fi efectuata tinand cont de expunerea geografica, sectoriala sau la nivel de emitent/contraparte.

c. In ceea ce priveste emitentii/contrapartile fata de care sunt expuse fondurile

Analiza emitentilor si a contrapartilor se efectueaza atat de catre DAI cat si de catre DAR si presupune examinarea raportarilor companiei, a evaluarilor externe ale acestora (ex. agentii de rating de credit, agentii specializate in acordarea de ratinguri ESG), precum si a altor informatii publice (stiri, sanctiuni ale unor autoritati de supraveghere si reglementare, etc), cu scopul evaluarii expunerii la riscurile ESG a emitentului/contrapartii. Raportarile periodice ale emitentilor/contrapartilor sunt verificate pentru identificarea eventualelor modificari in expunerea la riscurile ESG a acestora.

DAR are responsabilitatea monitorizarii expunerii fata de emitentii de obligatiuni si actiuni, precum a expunerii fata de contraparti ca pondere din activul fondului. In acest context, DAR verifica daca sunt respectate dispozitiile legale in vigoare privind limitele de investitii, precum si respectarea unor eventuale criterii de excludere mentionate in prezenta politica si la nivelul documentelor fondurilor.

Pentru evaluarea riscului ESG, cel puțin următoarele elemente vor fi analizate :

- Indicatorii de mediu, sociali și de guvernanta– în măsura în care sunt aceștia sunt raportați de companie, sunt disponibili din surse externe (agenții de rating sau alte agenții specializate) sau pot fi calculați pe baza datelor raportate de către companii
- Sectorul de activitate și poziționarea geografică
- Riscul reputațional al emitentului/contrapartii (stiri negative, sancțiuni, etc)

Dacă în urma procesului de evaluare se va constata creșterea riscului ESG aferent unui emitent sau unei contrapartii DAR va semnala acest lucru către DAI și se va analiza oportunitatea ajustării expunerii respective.

d. În ceea ce privește investițiile prin intermediul altor fonduri de investiții

Analiza fondurilor de investiții în care se efectuează plasamente se efectuează atât de către DAI cât și de către DAR și presupune:

- examinarea prospectelor de emisiune ale acestora în vederea analizării informațiilor cu privire la integrarea riscurilor ESG și rezultatul evaluării privind efectul potențial al riscurilor ESG asupra performanțelor financiare ale fondurilor respective,
- examinarea website-urilor administratorilor fondurilor respective în vederea analizării politicilor de integrare a riscurilor ESG pe care acestea sunt obligate să le publice,
- analiza raportărilor periodice ale fondurilor în ceea ce privește principalele expuneri ale acestora,
- eventuale evaluări externe ale acestora (ex. agenții specializate în acordarea ratinguri ESG).

Dacă în urma procesului de evaluare se va constata creșterea riscului ESG aferent unui anumit fond DAR va semnala acest lucru către DAI și se va analiza oportunitatea ajustării expunerii respective.

6. Aprobare și revizuire

Prezenta Politică a fost aprobată de Consiliul de Administrație al S.A.I. Raiffeisen Asset Management S.A. și va fi revizuită ori de câte ori este nevoie.